

Rust i napredni tipski sustavi

7. Rust - Jednostavan funkcijski jezik

Ivan Radiček

8. svibnja 2021.

- Prošli puta:
  - Rust: moduli i macroi
  - Dio sintakse kalkulatora
- Danas:
  - Dovršetak sintakse i semantike kalkulatora
  - Opis sintakse i semantike mini funkcijskog jezika
  - Rust: funkcije kao građani prvog reda

- Gradimo interpreter za jednostavan *kalkulator* jezik
  - Sintaksa: zadana gramatikom: $e := \bar{n} \mid e + e \mid e * e \mid (e)$
  - Semantika: standardna aritmetika/kalkulator
- Sintaksa/parsiranje u dva koraka (prisjetiti se definicije tokena i izraza):
  - `String` $\rightarrow$ `Vec<Token>` (lexer, koji pretvara string u vektor tokena)
  - `Vec<Token>` $\rightarrow$ `Expr` (parser, koji pretvara vektor tokena u izraz)
- Semantika: funkcija `Expr` $\rightarrow$ `f64`

Ostala pravila

- Kako definirati pravila za + i *?

- Kako definirati pravila za + i *?

```
1  expr ::= expr(e1) Plus expr(e2) { Expr::Op(Op::Plus, Box::new(e1), Box::new(e2)) }
2  expr ::= expr(e1) Times expr(e2) { Expr::Op(Op::Times, Box::new(e1), Box::new(e2)) }
```

- Kako definirati pravila za + i *?

```
1  expr ::= expr(e1) Plus expr(e2) { Expr::Op(Op::Plus, Box::new(e1), Box::new(e2)) }
2  expr ::= expr(e1) Times expr(e2) { Expr::Op(Op::Times, Box::new(e1), Box::new(e2)) }
```

- Zašto ne funkcionira? Postoji konflikt ...

Asocijativnost i prednost operatora

- Kako izgleda stablo za $3 + 4 + 5$?
- A kako za $3 * 4 + 5$?
- Postoji više opcija
- Mi želimo:
  - $*$ i $+$ su **lijevo**-asocijativni
  - $+$ ima prednost pred $*$

Asocijativnost i prednost operatora

- Kako izgleda stablo za $3 + 4 + 5$?
- A kako za $3 * 4 + 5$?
- Postoji više opcija
- Mi želimo:
  - $*$ i $+$ su **lijevo**-asocijativni
  - $+$ ima prednost pred $*$

```
1 %left Plus;  
2 %left Times;
```


Asocijativnost i prednost operatora

- Kako izgleda stablo za $3 + 4 + 5$?
- A kako za $3 * 4 + 5$?
- Postoji više opcija
- Mi želimo:
  - $*$ i $+$ su **lijevo**-asocijativni
  - $+$ ima prednost pred $*$

```
1 %left Plus;  
2 %left Times;
```

- OK, kako pretvoriti string u vektor tokena?
- Prije toga ćemo još malo o funkcijama

Funkcije kao građani prvog reda

- Funkcije kao obične vrijednosti
- U funkcijskim jezicima funkcije stvarno jesu prvog reda (više o tome kasnije)
- U Rustu ovisi o tome kako koristi memoriju (naravno!)
- Tip funkcije (npr. u argumentu funkcije): $\text{fn}(T_1, \dots, T_n) \rightarrow T$
- Lambda/closure: $|x_1, \dots, x_n| \text{ e}$ ili $|x_1 : T_1, \dots, x_n : T_n| \rightarrow T \{ e \}$

Rezultat?

```
1  fn apply_twice<T>(x : T, f : fn(T) -> T) -> T {
2      f(f(x))
3  }
4
5  fn main() {
6      let f1 = |x| x + 1;
7      let f2 = |x : isize| -> isize { x + 2 };
8      let x = 3;
9      let y1 = apply_twice(x, f1);
10     let y2 = apply_twice(x, f2);
11     println!("f1^2(x)={}, f2^2(x)={}", y1, y2);
12 }
```

Pokazivači na funkcije vs. closures

- Closure “zarobljava” (captures) vrijednost koja dolazi **izvan funkcije**
- Za to treba dodati `move` ispred definicije funkcije
- No, tip više nije pointer na funkciju, već poseban closure tip (probaj promijeniti kod sa slajda gore) koji možemo koristiti sa `dyn Fn(T1, ..., Tn) -> T`

```
1  fn add_x(x : isize) -> Box<dyn Fn(isize) -> isize> {
2      Box::new(move |y| x + y)
3  }
4
5  fn apply_twice<T>(x: T, f: Box<dyn Fn(T) -> T>) -> T { f(f(x)) }
6
7  fn main() {
8      let f1 = add_x(1);
9      let f2 = add_x(2);
10     let x = 3;
11     let y1 = apply_twice(x, f1);
12     let y2 = apply_twice(x, f2);
13     println!("f1^2(x)={}, f2^2(x)={}", y1, y2);
14 }
```

- Knjiga: <https://doc.rust-lang.org/book/ch13-01-closures.html> i <https://doc.rust-lang.org/book/ch19-05-advanced-functions-and-closures.html>

Definicija lexera

- Lexer ćemo definirati pomoću cratea `regex-lexer`
- Svaki token se definira pomoću pripadajućeg regularnog izraza (regex, vidi: https://en.wikipedia.org/wiki/Regular_expression) i funkcije koja definira kako se string pretvara u vrijednost tokena
- Npr. `r"\(", "[0-9]+", ...`

Generalna sintaksa `regex-lexer`

```
1 let lexer = regex_lexer::LexerBuilder::new()
2   .token(<regex_1>, <funkcija_1>)
3   ...
4   .token(<regex_n>, <funkcija_n>)
5   .build()
6   .unwrap();
7
8 let toks : Vec<Token> = lexer.tokens(s).collect();
```

Lexer kalkulatora

```
1 let lexer = regex_lexer::LexerBuilder::new()
2   .token(r"\" , |_| Some(Token::LParen))
3   .token(r"\" , |_| Some(Token::RParen))
4   .token(r"\" , |_| Some(Token::Times))
5   .token(r"\" , |_| Some(Token::Plus))
6   .token(r"[0-9]+(\\. [0-9]+)?" ,
7         |s| Some(Token::Number(s.to_string())))
8   .token(r"\\s+" , |_| None) // skip whitespace
9   .build()
10  .unwrap();
```

- Napomena: dodati

`%token #[derive(Clone, Debug)] pub enum Token {}`; na vrh pomelo definicije za definiranje tipa tokena i izvedbu potrebnih traitova

- Jednostavna rekurzivna definicija funkcije koja prima `Expr` i vraća `f64`

- Jednostavna rekurzivna definicija funkcije koja prima Expr i vraća f64

```
1 fn eval(e : &Expr) -> f64 {
2     match e {
3         Expr::Num(s) => s.parse().unwrap(),
4         Expr::BinOp(op, e1, e2) => {
5             let v1 = eval(e1);
6             let v2 = eval(e2);
7             match op {
8                 Op::Plus => v1 + v2,
9                 Op::Times => v1 * v2
10            }
11        }
12    }
13 }
```

- Dodati mogućnost da se izraz (string) učitava pomoću argumenata programa
- Proširiti jezik za funkcijama i konstantama
  - Npr. `"2.0 + cos(pi) + pow(2, 3)"`
  - Funkcije mogu biti "modularne":
    - Novi token - ime funkcije/konstante
    - Lista argumenata može se definirati sa definicijom: $args = e \mid e, args$ (da li je moguće dozvoliti 0 argumenata?)

- Koji je rezultat sljedećih izraza?

Običan let izraz

```
1 let x = 21 in x + x
```

- Koji je rezultat sljedećih izraza?

Običan let izraz

```
1 let x = 21 in x + x
```

Rezultat: 42

- Koji je rezultat sljedećih izraza?

Običan let izraz

```
1 let x = 21 in x + x
```

Rezultat: 42

Općenito - let izraz

```
1 let x = e1 in e2
```

Mini funkcijski jezik - brzi tečaj

- Koji je rezultat sljedećih izraza?

let definicija funkcije

```
1 let add x y = x + y in
2 let x = 22 in
3 let z = 20 in
4 add x z
```

(Rezultat: 42)

Mini funkcijski jezik - brzi tečaj

- Koji je rezultat sljedećih izraza?

let definicija funkcije

```
1  let add x y = x + y in
2  let x = 22 in
3  let z = 20 in
4  add x z
```

(Rezultat: 42)

Općenito - generalni let izraz

```
1  (* Ako ima argumenata definiramo funkciju,
2     inače običnu vrijednost *)
3  let f x1 ... xn = e1 in e2
```

Mini funkcijski jezik - brzi tečaj

- Koji je rezultat sljedećih izraza?

let definicija funkcije

```
1  let add x y = x + y in
2  let x = 22 in
3  let z = 20 in
4  add x z
```

(Rezultat: 42)

Općenito - generalni let izraz

```
1  (* Ako ima argumenata definiramo funkciju,
2     inače običnu vrijednost *)
3  let f x1 ... xn = e1 in e2
```

Općenito - poziv funkcije (aplikacija)

```
1  (* e je izraz koji definira funkciju, e1 ... en argumenti *)
2  e e1 ... en
```

Zašto funkcijski jezici?

- Funkcija je vrijednost kao bilo koja druga, građanka prvog reda!

```
1 let add n =  
2   let f x = x + n in  
3   f  
4 in  
5 let g1 = add 5 in  
6 let g2 = add 10 in  
7 (g1 8) + (g2 11)
```

Zašto funkcijski jezici?

- Funkcija je vrijednost kao bilo koja druga, građanka prvog reda!

```
1 let add n =  
2   let f x = x + n in  
3   f  
4 in  
5 let g1 = add 5 in  
6 let g2 = add 10 in  
7 (g1 8) + (g2 11)
```

Rezultat: 34

Zašto funkcijski jezici?

- Funkcija je vrijednost kao bilo koja druga, građanka prvog reda!

```
1 let add n =  
2   let f x = x + n in  
3   f  
4 in  
5 let g1 = add 5 in  
6 let g2 = add 10 in  
7 (g1 8) + (g2 11)
```

Rezultat: 34

```
1 let comp f g =  
2   let fc x = f (g x) in fc  
3 in  
4 let abs x = if x < 0 then (-x) else x in  
5 let times2 x = 2 * x in  
6 let f = comp abs times2 in  
7 f (-22)
```

Zašto funkcijski jezici?

- Funkcija je vrijednost kao bilo koja druga, građanka prvog reda!

```
1 let add n =
2   let f x = x + n in
3   f
4 in
5 let g1 = add 5 in
6 let g2 = add 10 in
7 (g1 8) + (g2 11)
```

Rezultat: 34

```
1 let comp f g =
2   let fc x = f (g x) in fc
3 in
4 let abs x = if x < 0 then (-x) else x in
5 let times2 x = 2 * x in
6 let f = comp abs times2 in
7 f (-22)
```

Rezultat: 42

Osnovni sastojci - n-torke

```
1 let t = (5, 42, false) in t.1
```

Rezultat:

Osnovni sastojci - n-torke

```
1 let t = (5, 42, false) in t.1
```

Rezultat: 5 (po dogovoru elementi n-torke počinju sa indeksom jedan)

Osnovni sastojci - n-torke

```
1 let t = (5, 42, false) in t.1
```

Rezultat: 5 (po dogovoru elementi n-torke počinju sa indeksom jedan)

```
1 let swap t = (t.2, t.1) in  
2 swap (0, 1)
```

Rezultat: (1, 0)

Osnovni sastojci - liste

Lista i match

```
1 let l0 = nil in
2 let l1 = 1::l0 in
3 let l2 = 2::l1 in
4 let len l =
5     match len with
6     | nil => 0
7     | h::t => (len t) + 1
8 in (len l2) * (len l1)
```

Rezultat:

Osnovni sastojci - liste

Lista i match

```
1 let l0 = nil in
2 let l1 = 1::l0 in
3 let l2 = 2::l1 in
4 let len l =
5     match len with
6     | nil => 0
7     | h::t => (len t) + 1
8 in (len l2) * (len l1)
```

Rezultat: 2

Još malo liste

```
1 let insert x l =
2   match l with
3   | nil => x::nil
4   | h::t => if x < h then x::h::t else h::(insert x t)
5 in
6 let isort l =
7   match l with
8   | nil => nil
9   | h::t => insert h (isort t)
10 in sort [1, 5, 4, 2, 3] (* skraćeno za 1::5::4::2::3::nil *)
```

Rezultat:

Još malo liste

```
1 let insert x l =
2   match l with
3   | nil => x::nil
4   | h::t => if x < h then x::h::t else h::(insert x t)
5 in
6 let isort l =
7   match l with
8   | nil => nil
9   | h::t => insert h (isort t)
10 in sort [1, 5, 4, 2, 3] (* skraćeno za 1::5::4::2::3::nil *)
```

Rezultat: [1, 2, 3, 4, 5]

Formalna sintaksa jezika

$e ::= x$		$\text{let } x = e_1 \text{ in } e_2$
$e e_1 \cdots e_n$		$\text{let } f x_1 \cdots x_n = e_1 \text{ in } e_2$
$e.i$		$(e_1, \dots, e_n)$
$\text{if } e \text{ then } e_1 \text{ else } e_2$		$\text{true} \mid \text{false}$
$\text{match } e \text{ with}$		
$\text{nil} \Rightarrow e_1, h :: t \Rightarrow e_2$		$e_1 :: e_2 \mid \text{nil}$

Opis semantike jezika jezika

- v je vrijednost
- Γ je lista vrijednosti za varijable (zove se još i okolina)
  - npr. $x : 3, y : \text{true}, z : 4$
  - na početku izvođenja programa Γ je prazna ($\emptyset$)

Pod okolinom Γ , izraz e evaluira u vrijednost v

$$\Gamma \vdash e \rightarrow v$$

Vrijednosti

```
v := n | true | false
    | (v1, ..., v2)
    | nil | v1 :: v2
    | ⟨Γ, λ x1, ..., xn. e⟩
```

Prvo semantičko pravilo

- Svako pravilo može imati i jedan ili više preduvjet (piše se iznad crte)

Varijabla

$$\frac{(x : v) \in \Gamma}{\Gamma \vdash x \rightarrow v}$$

let izraz

$$\frac{\Gamma \vdash e_1 \rightarrow v_1 \quad \Gamma, x : v_1 \vdash e_2 \rightarrow v_2}{\Gamma \vdash \text{let } x = e_1 \text{ in } e_2 \rightarrow v_2}$$

Primjer upotrebe pravila

$$\emptyset \vdash \begin{array}{l} \text{let } x = 2 \text{ in} \\ \text{let } y = x + 5 \text{ in } \rightarrow \\ x * y \end{array}$$

Primjer upotrebe pravila

$\emptyset \vdash 2 \rightarrow 2$

$\emptyset \vdash \text{let } x = 2 \text{ in}$
 $\text{let } y = x + 5 \text{ in } \rightarrow$
 $x * y$

Primjer upotrebe pravila

$$\frac{\emptyset \vdash 2 \rightarrow 2 \quad \frac{x : 2 \vdash \text{let } y = x + 5 \text{ in } x * y \rightarrow}{\emptyset \vdash \text{let } x = 2 \text{ in } \text{let } y = x + 5 \text{ in } x * y \rightarrow}}{\emptyset \vdash \text{let } x = 2 \text{ in } \text{let } y = x + 5 \text{ in } x * y \rightarrow}$$

Primjer upotrebe pravila

$$\frac{\emptyset \vdash 2 \rightarrow 2 \quad \frac{x : 2 \vdash x + 5 \rightarrow 7}{x : 2 \vdash \text{let } y = x + 5 \text{ in } x * y \rightarrow}}{\emptyset \vdash \text{let } x = 2 \text{ in } \text{let } y = x + 5 \text{ in } x * y \rightarrow}$$

Primjer upotrebe pravila

$$\frac{\emptyset \vdash 2 \rightarrow 2 \quad \frac{x : 2 \vdash x + 5 \rightarrow 7 \quad x : 2, y : 7 \vdash x * y \rightarrow 14}{x : 2 \vdash \text{let } y = x + 5 \text{ in } x * y \rightarrow}}{\emptyset \vdash \text{let } x = 2 \text{ in let } y = x + 5 \text{ in } x * y \rightarrow}$$

Primjer upotrebe pravila

$$\frac{\emptyset \vdash 2 \rightarrow 2 \quad \frac{x : 2 \vdash x + 5 \rightarrow 7 \quad x : 2, y : 7 \vdash x * y \rightarrow 14}{x : 2 \vdash \text{let } y = x + 5 \text{ in } x * y \rightarrow 14}}{\emptyset \vdash \text{let } x = 2 \text{ in } \text{let } y = x + 5 \text{ in } x * y \rightarrow}$$

Primjer upotrebe pravila

$$\frac{\emptyset \vdash 2 \rightarrow 2 \quad \frac{x : 2 \vdash x + 5 \rightarrow 7 \quad x : 2, y : 7 \vdash x * y \rightarrow 14}{x : 2 \vdash \text{let } y = x + 5 \text{ in } x * y \rightarrow 14}}{\emptyset \vdash \text{let } x = 2 \text{ in } \text{let } y = x + 5 \text{ in } x * y \rightarrow 14}$$

Kreiranje n-torki

$$\frac{}{\Gamma \vdash (e_1, \dots, e_n) \rightarrow}$$

Korištenje n-torki (projekcija)

$$\frac{}{\Gamma \vdash e.i \rightarrow}$$

Kreiranje n-torki

$$\frac{\Gamma \vdash e_1 \rightarrow v_1}{\Gamma \vdash (e_1, \dots, e_n) \rightarrow}$$

Korištenje n-torki (projekcija)

$$\frac{}{\Gamma \vdash e.i \rightarrow}$$

Kreiranje n-torki

$$\frac{\Gamma \vdash e_1 \rightarrow v_1 \quad \dots \quad \Gamma \vdash e_n \rightarrow v_n}{\Gamma \vdash (e_1, \dots, e_n) \rightarrow}$$

Korištenje n-torki (projekcija)

$$\Gamma \vdash e.i \rightarrow$$

Semantika n-torki

Kreiranje n-torki

$$\frac{\Gamma \vdash e_1 \rightarrow v_1 \quad \dots \quad \Gamma \vdash e_n \rightarrow v_n}{\Gamma \vdash (e_1, \dots, e_n) \rightarrow (v_1, \dots, v_n)}$$

Korištenje n-torki (projekcija)

$$\Gamma \vdash e.i \rightarrow$$

Kreiranje n-torki

$$\frac{\Gamma \vdash e_1 \rightarrow v_1 \quad \dots \quad \Gamma \vdash e_n \rightarrow v_n}{\Gamma \vdash (e_1, \dots, e_n) \rightarrow (v_1, \dots, v_n)}$$

Korištenje n-torki (projekcija)

$$\frac{\Gamma \vdash e \rightarrow (v_1, \dots, v_n)}{\Gamma \vdash e.i \rightarrow}$$

Kreiranje n-torki

$$\frac{\Gamma \vdash e_1 \rightarrow v_1 \quad \dots \quad \Gamma \vdash e_n \rightarrow v_n}{\Gamma \vdash (e_1, \dots, e_n) \rightarrow (v_1, \dots, v_n)}$$

Korištenje n-torki (projekcija)

$$\frac{\Gamma \vdash e \rightarrow (v_1, \dots, v_n) \quad \text{tako da } 1 \leq i \leq n}{\Gamma \vdash e.i \rightarrow v_i}$$

Semantika Boolean tipa podataka

Kreiranje (uvjetno rečeno)

$$\Gamma \vdash \text{true} \rightarrow \text{true}$$
$$\Gamma \vdash \text{false} \rightarrow \text{false}$$

Korištenje Boolean tipa

$$\frac{}{\Gamma \vdash \text{if } e \text{ then } e_1 \text{ else } e_2 \rightarrow}$$

Semantika Boolean tipa podataka

Kreiranje (uvjetno rečeno)

$$\Gamma \vdash \text{true} \rightarrow \text{true}$$
$$\Gamma \vdash \text{false} \rightarrow \text{false}$$

Korištenje Boolean tipa

$$\frac{\Gamma \vdash e \rightarrow \text{true}}{\Gamma \vdash \text{if } e \text{ then } e_1 \text{ else } e_2 \rightarrow}$$

Semantika Boolean tipa podataka

Kreiranje (uvjetno rečeno)

$$\Gamma \vdash \text{true} \rightarrow \text{true}$$
$$\Gamma \vdash \text{false} \rightarrow \text{false}$$

Korištenje Boolean tipa

$$\Gamma \vdash e \rightarrow \text{true}$$
$$\frac{\Gamma \vdash e \rightarrow \text{true}}{\Gamma \vdash \text{if } e \text{ then } e_1 \text{ else } e_2 \rightarrow}$$
$$\Gamma \vdash e \rightarrow \text{false}$$
$$\frac{\Gamma \vdash e \rightarrow \text{false}}{\Gamma \vdash \text{if } e \text{ then } e_1 \text{ else } e_2 \rightarrow}$$

Semantika Boolean tipa podataka

Kreiranje (uvjetno rečeno)

$$\Gamma \vdash \text{true} \rightarrow \text{true}$$
$$\Gamma \vdash \text{false} \rightarrow \text{false}$$

Korištenje Boolean tipa

$$\frac{\Gamma \vdash e \rightarrow \text{true} \quad \Gamma \vdash e_1 \rightarrow v}{\Gamma \vdash \text{if } e \text{ then } e_1 \text{ else } e_2 \rightarrow v}$$
$$\frac{\Gamma \vdash e \rightarrow \text{false}}{\Gamma \vdash \text{if } e \text{ then } e_1 \text{ else } e_2 \rightarrow v}$$

Semantika Boolean tipa podataka

Kreiranje (uvjetno rečeno)

$$\Gamma \vdash \text{true} \rightarrow \text{true}$$
$$\Gamma \vdash \text{false} \rightarrow \text{false}$$

Korištenje Boolean tipa

$$\frac{\Gamma \vdash e \rightarrow \text{true} \quad \Gamma \vdash e_1 \rightarrow v}{\Gamma \vdash \text{if } e \text{ then } e_1 \text{ else } e_2 \rightarrow v}$$
$$\frac{\Gamma \vdash e \rightarrow \text{false} \quad \Gamma \vdash e_2 \rightarrow v}{\Gamma \vdash \text{if } e \text{ then } e_1 \text{ else } e_2 \rightarrow v}$$

Kreiranje liste

$$\Gamma \vdash \text{nil} \rightarrow$$
$$\frac{}{\Gamma \vdash e1 :: e2 \rightarrow}$$

Korištenje liste

$$\frac{}{\Gamma \vdash \text{match } e \text{ with } \text{nil} \Rightarrow e_1, h :: t \Rightarrow e_2 \rightarrow}$$

Kreiranje liste

$$\Gamma \vdash \text{nil} \rightarrow \text{nil}$$
$$\frac{}{\Gamma \vdash e1 :: e2 \rightarrow}$$

Korištenje liste

$$\frac{}{\Gamma \vdash \text{match } e \text{ with } \text{nil} \Rightarrow e_1, h :: t \Rightarrow e_2 \rightarrow}$$

Kreiranje liste

$$\Gamma \vdash \text{nil} \rightarrow \text{nil}$$
$$\frac{\Gamma \vdash e_1 \rightarrow v_1 \quad \Gamma \vdash e_2 \rightarrow v_2}{\Gamma \vdash e_1 :: e_2 \rightarrow v_1 :: v_2}$$

Korištenje liste

$$\frac{}{\Gamma \vdash \text{match } e \text{ with } \text{nil} \Rightarrow e_1, h :: t \Rightarrow e_2 \rightarrow}$$

Kreiranje liste

$$\Gamma \vdash \text{nil} \rightarrow \text{nil}$$
$$\frac{\Gamma \vdash e_1 \rightarrow v_1 \quad \Gamma \vdash e_2 \rightarrow v_2}{\Gamma \vdash e_1 :: e_2 \rightarrow v_1 :: v_2}$$

Korištenje liste

$$\frac{\Gamma \vdash e \rightarrow \text{nil} \quad \Gamma \vdash e_1 \rightarrow v}{\Gamma \vdash \text{match } e \text{ with } \text{nil} \Rightarrow e_1, h :: t \Rightarrow e_2 \rightarrow v}$$

Kreiranje liste

$$\Gamma \vdash \text{nil} \rightarrow \text{nil} \qquad \frac{\Gamma \vdash e_1 \rightarrow v_1 \quad \Gamma \vdash e_2 \rightarrow v_2}{\Gamma \vdash e_1 :: e_2 \rightarrow v_1 :: v_2}$$

Korištenje liste

$$\frac{\Gamma \vdash e \rightarrow \text{nil} \quad \Gamma \vdash e_1 \rightarrow v}{\Gamma \vdash \text{match } e \text{ with } \text{nil} \Rightarrow e_1, h :: t \Rightarrow e_2 \rightarrow v}$$

$$\frac{\Gamma \vdash e \rightarrow v_1 :: v_2}{\Gamma \vdash \text{match } e \text{ with } \text{nil} \Rightarrow e_1, h :: t \Rightarrow e_2 \rightarrow}$$

Kreiranje liste

$$\Gamma \vdash \text{nil} \rightarrow \text{nil} \qquad \frac{\Gamma \vdash e_1 \rightarrow v_1 \quad \Gamma \vdash e_2 \rightarrow v_2}{\Gamma \vdash e_1 :: e_2 \rightarrow v_1 :: v_2}$$

Korištenje liste

$$\frac{\Gamma \vdash e \rightarrow \text{nil} \quad \Gamma \vdash e_1 \rightarrow v}{\Gamma \vdash \text{match } e \text{ with } \text{nil} \Rightarrow e_1, h :: t \Rightarrow e_2 \rightarrow v}$$

$$\frac{\Gamma \vdash e \rightarrow v_1 :: v_2 \quad \Gamma, h : v_1, t : v_2 \vdash e_2 \rightarrow v}{\Gamma \vdash \text{match } e \text{ with } \text{nil} \Rightarrow e_1, h :: t \Rightarrow e_2 \rightarrow v}$$

Kreiranje funkcije

$$\frac{}{\Gamma \vdash \text{let } f \ x_1 \ \cdots \ x_n = e_1 \ \text{in } e_2 \rightarrow}$$

Korištenje funkcije

$$\Gamma \vdash e \ e_1 \ \cdots \ e_n \rightarrow$$

Kreiranje funkcije

$$\Gamma, f : \langle \Gamma, \lambda x_1, \dots, x_n. e_1 \rangle \vdash e_2 \rightarrow v$$

$$\Gamma \vdash \text{let } f \ x_1 \ \dots \ x_n = e_1 \ \text{in } e_2 \rightarrow v$$

Korištenje funkcije

$$\Gamma \vdash e \ e_1 \ \dots \ e_n \rightarrow$$

Kreiranje funkcije

$$\frac{\Gamma, f : \langle \Gamma', \lambda x_1, \dots, x_n. e_1 \rangle \vdash e_2 \rightarrow v \quad \text{t.d. } \Gamma' = \Gamma \cap \text{freevars}(\lambda x_1, \dots, x_n. e_1)}{\Gamma \vdash \text{let } f \ x_1 \ \dots \ x_n = e_1 \ \text{in } e_2 \rightarrow v}$$

Korištenje funkcije

$$\Gamma \vdash e \ e_1 \ \dots \ e_n \rightarrow$$

Kreiranje funkcije

$$\frac{\Gamma, f : \langle \Gamma', \lambda x_1, \dots, x_n. e_1 \rangle \vdash e_2 \rightarrow v \quad \text{t.d. } \Gamma' = \Gamma \cap \text{freevars}(\lambda x_1, \dots, x_n. e_1)}{\Gamma \vdash \text{let } f \ x_1 \ \dots \ x_n = e_1 \ \text{in } e_2 \rightarrow v}$$

Korištenje funkcije

$$\Gamma \vdash e \rightarrow \langle (\Gamma', \lambda x_1, \dots, x_n. e') \rangle$$

$$\Gamma \vdash e \ e_1 \ \dots \ e_n \rightarrow$$

Kreiranje funkcije

$$\frac{\Gamma, f : \langle \Gamma', \lambda x_1, \dots, x_n. e_1 \rangle \vdash e_2 \rightarrow v \quad \text{t.d. } \Gamma' = \Gamma \cap \text{freevars}(\lambda x_1, \dots, x_n. e_1)}{\Gamma \vdash \text{let } f x_1 \cdots x_n = e_1 \text{ in } e_2 \rightarrow v}$$

Korištenje funkcije

$$\frac{\Gamma \vdash e \rightarrow \langle (\Gamma', \lambda x_1, \dots, x_n. e') \rangle \quad \Gamma \vdash e_1 \rightarrow v_1 \quad \dots \quad \Gamma \vdash e_n \rightarrow v_n}{\Gamma \vdash e e_1 \cdots e_n \rightarrow}$$

Kreiranje funkcije

$$\frac{\Gamma, f : \langle \Gamma', \lambda x_1, \dots, x_n. e_1 \rangle \vdash e_2 \rightarrow v \quad \text{t.d. } \Gamma' = \Gamma \cap \text{freevars}(\lambda x_1, \dots, x_n. e_1)}{\Gamma \vdash \text{let } f \ x_1 \ \dots \ x_n = e_1 \ \text{in } e_2 \rightarrow v}$$

Korištenje funkcije

$$\frac{\Gamma \vdash e \rightarrow \langle (\Gamma', \lambda x_1, \dots, x_n. e') \rangle \quad \Gamma \vdash e_1 \rightarrow v_1 \quad \dots \quad \Gamma \vdash e_n \rightarrow v_n \quad \Gamma', x_1 : v_1, \dots, x_n : v_n \quad \vdash e' \rightarrow v}{\Gamma \vdash e \ e_1 \ \dots \ e_n \rightarrow v}$$

Kreiranje funkcije

$$\frac{\Gamma, f : \langle \Gamma', \lambda x_1, \dots, x_n. e_1 \rangle \vdash e_2 \rightarrow v \quad \text{t.d. } \Gamma' = \Gamma \cap \text{freevars}(\lambda x_1, \dots, x_n. e_1)}{\Gamma \vdash \text{let } f \ x_1 \ \dots \ x_n = e_1 \ \text{in } e_2 \rightarrow v}$$

Korištenje funkcije

$$\frac{\Gamma \vdash e \rightarrow \langle (\Gamma', \lambda x_1, \dots, x_n. e') \rangle \quad \Gamma \vdash e_1 \rightarrow v_1 \quad \dots \quad \Gamma \vdash e_n \rightarrow v_n \quad \Gamma', x_1 : v_1, \dots, x_n : v_n, f : \langle \Gamma', \lambda x_1, \dots, x_n. e' \rangle \vdash e' \rightarrow v}{\Gamma \vdash e \ e_1 \ \dots \ e_n \rightarrow v}$$